

Sagens Gennemførelse afhængig af et Samtykke fra eller en Overenskomst med Frederiksberg Kommune, idet denne Kommune ved den nu foreliggende Plan i saa ringe Grad berøres af dens Gennemførelse, at der ikke er Anledning til at lade den hele Ordning være afhængig af denne Kommunes Tilslutning. — Jeg tror, alt i alt, at Forslaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger, i alt væsentligt fyldestgør de Krav og afvæbner de Indvendinger, som fremkom under Behandlingen her i Fjor. Jeg skal hermed tillade mig at anbefale Forslaget til Tingets velvillige Behandling.

Formanden: Eksemplarer af de fremsatte Lovforslag vil blive omdelte.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i og Tillæg til Lov af 24. Marts 1899 om forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen.

Forhandlingen genoptoges.

Lindø: Jeg kan i det væsentlige yde det foreliggende Forslag min Tilslutning og skal derfor kun med et Par Ord berøre de private Skolers Stilling. Disse Skoler ere jo med Velvillie blevne omtalte af flere ærede Medlemmer her i Salen, ligesom det høje Ting ved tidligere Lejligheder paa flere Maader har vist sin Anerkendelse af disse Skolers Virksomhed her i Landet. Friskolen har jo navnlig haft sin Styrke deri, at den er baaren frem af Hjemmene, og ogsaa deri, at dens Arbejde har været i Overensstemmelse med, hvad en højt anset Skolemand her i Landet en Gang har udtalt, at Skolens Op-gave ligger der, hvor Lærerens Evne og Elevernes Trang mødes. Det vil jo neppe bestrides, at Friskolen ved sit Arbejde paa disse Omraader har været en mægtig Løftestang til at bidrage til, at denne Forstaaelse er kommen frem i Befolkningen. Den har ved sit Arbejde ogsaa medvirket til at vække Interesse i Hjemmene for Skolens Gerning og Betydning, og jeg kan vel tilføje, at den ogsaa har medvirket til, at der er kommet en ganske anden Aand ind i Undervisningen. Der er, om jeg saa maa sige, gennem den kommet en anden Maade at undervise paa ind i vor Skole; der er banet Vej for

en anden Undervisningsmaade, og derved er der efterhaanden kommet en bedre Forstaaelse, et bedre Forhold og et mere venskabeligt Samarbejde imellem de to Skoleretninger, og der er blevet mere Kappelstrid om, hvem der paa dette Omraade kan paa det givne Grundlag gøre det bedste Arbejde. Som Formand for den fynske Friskoleforening har jeg ved flere Lejligheder haft Anledning til at kunne iagttage dette Forhold. Men det er jo givet, at skal denne sideordnede Virksomhed fortsættes, maa Friskolen ogsaa være med i Udviklingen, den maa have bedre og tidssvarende Lokaler, den maa have tidssvarende Undervisningsmateriel og ogsaa ofte dygtigere Lærerkrafter. Men nu er det jo givet, at de Hjem, som bære Friskolen, maa ogsaa være med til at bære den offentlige Skole her i Landet og de Udgifter, som dermed ere forbundne. Og da det store Flertal af de Folk, som bære Friskolen, ikke ere bemidlede, bliver det derved vanskeligt for dem at udrede de forøgede Udgifter ved deres egne Skolers Forbedring. Dertil kommer, at saa længe Lovgivningsmagten ikke har bevilget en *Efterløn* til de gamle Friskolelærere, bliver det vanskeligere for Friskolerne, naar de skulle have ny Lærere, da at faa dette gennemført paa tilfredsstillende Maade. Og det vil i Fremtiden ogsaa medføre, at naar Friskolerne skulle have dygtige Lærerkrafter, vil der blive krævet, at de skulle have en forbedret og tidssvarende Løn; og jeg formener, at paa dette Omraade have Lærerne Ret til at kræve en Løn, som er saaledes, at de, naar de da selv ville det, ikke skulle være underkastede Næringsssorger; thi er dette Tilfældet, vil det tære paa den Livskraft, som er en nødvendig Betingelse for, at der kan gives en levende Undervisning i Skolen. Hvis Friskolen skal bevares her i Danmark — og jeg tror, at den bør bevares i samme Udstrækning som nu — der kan jo komme Tider, hvor der, ogsaa set fra et religiøst Synspunkt, kan blive mere Brug for Friskolen, end der allerede i Øjeblikket er — maa det danske Folk yde denne Skole en Understøttelse, saa at den kan fortsætte en Virksomhed, der er sideordnet med de øvrige Skolers her i Landet.

Jeg gaar nemlig ud fra den Betragtning, at naar Folket gennem Lovgivningsmagten vil støtte Skoleundervisningen, bør der ikke alene ses paa, hvorledes disse Skoler ere, men Hovedvægten bør lægges